

A „KELET” előfizetési díja:

Videkre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesbb cikkeket díjaztatnak.
Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Határozott hasábozott gárdond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasensteint és Volger (Wallbachgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau. Budapestben Haasensteint és Volger hirdetés közv. irodája. Goldberger A. V. hirdetések felvételi irod Budapeston Szerbiator 5. sz.

Nyitlertől cikkek

gárdond sora után 25 kr. fizetendő.

Lamartine gr. Andrassy politikájáról.

V.

Lamartine a nyugat-európai culturának egy új nagy birodalmát alkotja meg képzeletében a török birodalom helyén. A török szerinte már eltemetve magát s a bomlásnak teljes folyamában van, szét fog omlani alkotó elemeire s Európának kell gyámkodása alá venni az új életre való elemeket.

Mindaz, a mi eddig történt, ékes bizonyítéka, hogy Lamartine bámulatra méltó mélyelműséggel helyesen ismerte fel Törökország állapotait. Minden kísérlet dugába dőlt eddig a török régi erejének restaurálására, Európa megkezdte tehát gyámkodását s vele egy részben az európai Törökország felosztását is, melylyel szemben, most már mindenki láthatja, nem lehet elrettentő példaul Lengyelországot idézni, mivel ott egy egységes nemzet elnyomásáról, itt több külön testet képező nemzetek felszabadításáról van szó. A mit azonban L. jóslott mi, úgy látszik, vaskövetkezettséggel teljesedésnek indult, még nem érte el befejezését, a bomlási processus végén L. az egész Feketetengert, Konstantinápolyt Oroszországnak szánja, a Balkán félsziget felszabadított népeit egészen Görögorszáig csaknem mind nekünk itéli.

Csak hogy ezáltal úgy Európára, mint különösen reánk nézve a muszka hatalom túlságos terjeszkedésének kérdése az eddiginél is élesebben lép fel. A mint a muszka uralom tulterjeszkedéséről való irtozat akadályozta meg Európát valószínűleg korábban is benne, hogy L. tervét végrehajtsa: ép oly mértékben fog növekedni e terjedés veszedelem, a hogy a terv megvalósulásához közeledik, a minthogy már ez uton meg is indult.

Ezt L. nem vette fel számításába, legkevésbé gondolt pedig a mi sorsunkra.

Mi lesz Magyarországgal, ha Muszkaország kezében lesz az egész Feketetenger Konstantinápolylyal s a mi uralmunk alatt a Balkán szigeten olyan népek, a melyek az oroszba szerelmek? Nem engedni Oroszországot továbbterjedését, kiszorítani azt az osztozkodásból? Ez helyes; csak hogy ezt európai coalitival lehet csupán elérni, mihelyt azonban úgy alakulnak a viszonyok, mint például a mult években a német-francia há-

boru következtében, hogy Európa nem elég compact Oroszországgal szemben fellépni, mi leszünk kitéve egyedül az oroszszal szemben. Történjék pedig bármiféle coalitio, az oroszszal rokon-népek sympathiáját földiek iránt megszüntetni aligha lehetséges.

Látható ezekből, hogy helyzetünk Keleten a képzelhető legkritikusabb s mi, kis földnyi magyarság Európa keletén bizony nem a legrosszabb jövő előtt állunk.

A nehéz kérdés az csupán, hogy mily rendszabályok lesznek követendők ily válságos viszonyok között.

Igénytelen nézetünk szerint, csak az, a mit gr. Andrassy megkezdett. A hol t. i. a török hatalma tarthatatlan, nem engedni, hogy e hatalom az oroszszal cseréltessék fel, hanem a miénkel. Be kell vezetni, mint Boszniában és Hercegovinában megkezdettük, e népeket az európai culturába s azután a lehető legnagyobb önállósággal ruházva fel őket, csupán a vednökséget kell fentartanunk magunknak. Ha ezen nemzetek érzik az osztrák-magyar monarchia áldásos működését, ha meg vannak elégedve önállóságukkal, bizonyára nem fognak az orosz kancsuka hatalma alá vágyakozni. Ha ezen szép földterületen többi testvéreik is szabadok lesznek, sem Oroszországnak nem lehet ürügye Keleten az ügyekbe avatkozni, sem ezeknek a beavatkozás támogatására sietni.

A nagy problema mindenesetre az, hogy miként lehessen e keleti népek között nyugodt békés állapotokat létesíteni Oroszország nélkül. Ezt kísértette meg Európa a berlini congressuson és ez az osztrák-magyar monarchia missiója keleten. Ide célzott az a berlini megállapodás Bulgária, Kelet-Rumélia szervezésével, Szerbia, Romania önállósításával, Bosznia, Hercegovina occupálásával, midőn magát Oroszországot egyszersmind ki is zárta innen.

Hogy aztán e tartományok az önállósítás után is, ennek dacára, nem fognak-e a nagy Muszkaország kebelébe kívánczkolni, s a panszlávizmus ideálját megvalósítani, ezt előre eldönteni lehetetlen. A nemzeteknek a 19. században divó egyesülési mániája mellett, e feltetés valószínűséggel bir, de a mig Oroszországot önkényuralom alatt van, ép az ellenkező tétélezhető fel. Hogy aztán ez esetleges egyesülés könnyen a magyar faj pusztulását vonhatja maga után, fájdalom ez is szomorú igazságnak látszik.

A gyermeki kor legnagyobb boldogsága, az önfeladás örökre elröpült tölem s helyét a rideg eszmélkedés, az elhagyatottság és árvaság tudata foglalta el, tág láthatárt nyitva szemeim előtt, a gyermeki kebelhez nem találó setét eszmék világában.

Oly fogalmakról, melyekről addig bizonyára nem tudtam volna számot adni önmagamnak, kezdtem határozott tudalommal birni.

Tudtam már, hogy létezik boldogság, mert hisz elvesztem; tudtam, hogy van lelki győtrelem, mert hisz éreztem azt. Az első oly vendég vala, mely csak akkor mondta meg nevét, mikor eltávozott; a második megismertette magát, mi helyt először megjelent.

A jelen mellett, [melynek utógondolat nélkül élttem addig, most már fölárult előttem a mult és jövő is. Azelőtt parányi multam olykor viaszasugárzásai alig voltak emlékezősnek — apró gyermeki vágyaim mozzanásai jelig reménynek nevezhetők. Most már voltak határozott emlékeim — s mind őszony emlékeim! — s volt reményem — de mily halavány, kétes remény, egy bizonytalan „talán.”

Talán meg fog gyógyulni anyám s akkor ismét magához vesz minket. Ez a talán volt az egyetlen fényugár, mely előttem derengett a homályban, mely néha ugyan felszárította könnyeimet, de a nélkül, hogy ajkaimra képes lett volna mosolyt varázsolni.

A szegénység, [vagyontalanság addig ismeretlen, vagy legalább is homályos fogalom volt előttem, most már ismertem azt, mint egyik bánatszerző okát az emberi teremtményeknek, hiszen nem a miatt kelle megválnom nővéremtől, az egyetlenről, ki még megmaradt volna számomra? S aztán ama párbeszéd-törődék, pártfogóm és házi gazdám között, melynek első napon véletlenül hallója lettem, egyszerre kegyetlen világosságban tárta föl szemeim előtt helyzetemet, illetőleg helyzetünket. Tehát mind én, mind Blánka

De, hogy e nemzetek, a mig elnyomtatás alatt vannak és szenvednek, sokkal inkább fogják báványozni a muszka uralmat, mint akkor, ha a berlini határozatok szerint megállapodott és megelégedett önálló népek-ké lettek, az is kétségtelen, s ebben rejlik gr. Andrassy politikájának üdvös oldala.

J.

— A képviselőház 1879-ik évi május hó 17-én tartott 127-ik ülésén letárgyaltattak a hivatalos lap szerint a következő kérvénye is:

Az erdélyi görög-keleti román főegyházmegye zsinatjának kérvénye, a magyar nyelvnek az elemi népisoklakban kötelező tanítására vonatkozó törvényjavaslat tárgyában; — az errevonatkozó törvényjavaslat már letárgyalva levén, akérvény az irattárba tétetni rendeltetett.

Hunyadnegye közönségének felirata, a közgazgatási bíraskodás behozatala iránt; — hivatozással a háznak ily tárgyú kérvényekre hozott határozatára, e kérvény a belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnöknek és az igazságügyi miniszternek kiadni határozatott.

Beszterce-Naszódmegye közönségének felirata, az 1875. XXI. és XXVI. törvényekkel behozott fényüzési adók eltörlése iránt; — hivatozással a háznak e tárgyú kérvényekre már hozott határozatára, ezen kérvény a pénzügyi miniszternek kiadni határozatott.

A képviselőház ülése.

— Junius 4. —

Elnök bemutatja Brassómegye feliratát az 1870. XLII. t. cz. 4-ik bekezdésének módosításáért; Biró Domokos kolozsmezei lakos kérvényét Magyar-Sárd községének függőben levő határtárgyú ügyében.

A kérvényi bizottsághoz utasítottak. Tárgyalás alá vétetik a katonai beszállásolásból keletkező teher arányosabb felosztása céljából a megyék által kivethető pótdadóról szóló törvényjavaslat. Márkus István előadó röviden ajánlja a törvényjavaslat elfogadását. Mocsáry Lajos megjegyzi, hogy azon indokot, melyből e törvényjavaslat s azal kapcsolatban levő beszállásolási törvényjavaslat ajánlatott, hogy t. i. a lakoságnak nagy kedvezmény nyújtatik, egyszerűen humbagnak tartja.

Tisza Kálmán a törvényjavaslat elfogadását ajánlja, mert ha az nem is orvosolja az ed-

kegyelem-kenyeret ettünk, épen mint azok a szegény kis koldus-gyermekek, kiket anyám egykor oly szívesen részeltetett az étel-maradékokban s a különbség csak az volt, hogy nekünk nem kellett házról-házra bolyonganunk érte, hanem egy és ugyanazon fedél alatt költöztünk el azt.

Most már tudtam, miféle értelem rejlik az alatt, mikor azt mondják valakinek, hogy a „jó emberek” pártfogására van utalva! . . .

Ime, ilyen gondolatok és eszmék tölték be nappalaim legnagyobb részét s pedig a nappalok aránylag még olg elviselhetők valának.

De jöttek aztán az éjszakák, rám nézve a győtrelem és borzalom végtelenné nyúló órái.

Egyedül aludtam az általam röviden már vázolt szobában, a kopottas, de másként kényelmes pamlag szolgálván ágyam gyanánt. E szoba még más kettővel volt összekötöttében, az egyikben házigazdám aludtak, a másik pedig — melynek különben az udvar felől is volt külön kijárata — Richárdnak szolgált lak- s egyszersmind háló szobával.

Mikor az esték beálltak s háziasszonyom, kevéssel a vacsora után — ágyam elkészítéséhez hozzá fogott, nekem már minden idegemen végig futott a hideg.

Más boldogabb gyermekek, apró foglalkozásaik vagy játékaikban kifáradva, édes sovárgással várják a perczet, mely puha ágyaikba hívja őket.

Én remegtem e percztől.

Mihelyt, a jó-éj-kívánás után becsukódtak a szomszéd szoba ajtói s körülfogott a csend és sötétség, rögtön elkezdődtek az én éji győtreleim. Hasztalanul próbáltam aludni; mikor már félig sikerült álomba sironom vagy imádkoznom magam, a félszender kódóbból seregestől tolongtak elő az iszonyubbán iszonyubb rémalakok, tarka-barka változatokban. Majd úgy jött egy perczre, mintha atyám derült, fértias arcát látnám, a mint iróasztalánál foglalkozik, vagy a kályha mellett regél nekünk — de egy percz, s az erős, életteljes

dig fennállott igazságtalanságokat teljesen, azokat nagy részben megszüntetni lesz képes; mert e törvényjavaslat a katonaság iránti eddigi kötelezett séget nem érinti, de az eddig fizetett díjakat emeli, a mi nem humbug, hanem kétségtelen előny. Maga is elismeri, hogy nem arányos a beszállásolási teher elosztása, de megjegyzi, hogy a vagyonosabb megyék közül csak kettő van, melyben nincs katona elhelyezve.

Ez különben így volt a törvényjavaslat beterveztése előtt is. A kaszárnyák építését nem tartja a kormányra bízhatónak, mert ekkor oly törvényhatóságok is köteleztetnek más területen levő kaszárnyák költségeinek viselésére, melyek a usagok erején már építettek kaszárnyákat. — Hangsúlyozza, hogy az állam is erkölcsi szempontokat köteles szem előtt tartani a szerződés megkötésénél s így Mocsáry aggodalma e tekintetben alaptalan. Ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

Csanádi Sándor nem fogadja el a törvényjavaslatot s azt kívánja, hogy ha mi építettünk Ausztriának kaszárnyákat, azok is építessenek nekünk.

Irányi Dániel azt hiszi, hogy az igazságtalanság nem lesz igazsággá azáltal, ha hosszabb ideig tart, így nem fogadhatja el a miniszterelnök azon érvét, hogy a teher aránytalan felosztása már a törvényjavaslat beterveztése előtt létezett.

Elnök az általános vitát berekesztettnek nyilváníta.

Tisza Kálmán és az előadó röviden reflectálnak a történt megjegyzésekre, mire a törvényjavaslat a részletes tárgyalás alapjául elfogadtatik.

Az 1. §-nál Mocsáry Lajos visszatér a miniszterelnök által az 6 beszédére tett megjegyzésekre s kijelenti, hogy az 1. §-t, mely magában foglalja a törvényjavaslat lényegét, nem fogadja el. A miniszterelnök felszólalása után az 1. §. elfogadtatott.

A 3-ik §-t, Csapó Kálmán a pénzügyi bizottsághoz kívánja utasíttatni oly szövegezés végett, hogy az állam által közvetlenül, vagy annak közvetítése mellett adassanak kölcsönök. Az indítvány, melyet Pulzsky Ágost pártolt, a miniszterelnök és az előadó felszólalása után elvetetett.

Az 5-ik §. a pótdadónak az egyenes adókra való kivetési arányát, a törvényhatóságokra bizza. Irányi Dániel azt hiszi, ez visszasságokra fog vezetni s részletesebb megállapítást sürget. Tisza Kálmán utal arra, a megyék különböző adóviszonyai teszik szükségessé azt, hogy az egyes tör-

alak összeomlott s megszakadtok, [sebekkel borított, eléktelenített test vonaglott előttem, iszonytan meresztgetve üveges szemeit, a hold fehér sugaraiban.

Majd anyám szép, mosolygó arca tűnt fel egy pillanatra s mikor épen karjaimat akartam nyújtani feléje, a szelid angyalaroz egyszerre ijeszítő torz-alakká, dühbörgő fúrává változott át, rám szegezve vadul villogó szemeit s aztán rohanni kezdett, láttam, mint lobogtatja a szél dus aranyfűrtit, s a csöndben át hallani véltem rémületes kacagását s majdnem állatias tvöltozései.

Sikoltani akartam, de valami úgy össze szorította torkomat, hogy képtelen voltam [egy hangot kiejteni. Néha azonban sikerült annyira erőt vennem magamon, hogy felülhessek s ilyenkor möhön szegeztem szemem arra a kis [fény-csillámra, mely a Richárd ajtaján át — fekhelyemmel szemközt — a kulcslyukon keresztül szívárgott.

Olykor, váratlan segítségem, az is megtörtént, hogy Richárd kinyitotta s darab ideig tárvá hagyta ajtaját. Oh, a megváltás pillanatai voltak rám nézve e perczek. A lámpafény nagy részben enyhített borzalmamat, a rémalakok helyett élő, létező alakot láttam, mely épen nem hasonlított a rémalakokhoz. Arczait megvilágította a lámpafény, a mint ott ült asztala mellett, könyve fölé hajolva, vagy szorgalmasan írogatva. Anyai szilárdaság és nyugalom ömlött el egész lényem, hogy én is, önkénytelenül, szilárdabbnak s nyugodtabbnak érzem magam e perczekben. Oh, bizonyára sejtelve sem volt Richárdnak a felől, hogy a szomszéd szobában az a félelemtől elkinzott kis leány mondhatlan bálaérzettel gondolt rá, az általa öntudatlanul nyújtott enyblélett.

De a véletlen csak ritkán jött a Richárd képében segítségemre. Éjeim legnagyobb részét rémület és ijedelmek közt rebegttem át s ha nagy későre, fáradságtól elcsigázva, csakugyan elaludtam, az az álom nem volt könnyű s egésséges, melyből ádúlva, erősdőve ébredtünk, hanem ká-

vényhatóságok saját viszonyaiknak megfelelőleg intézkedhessenek. Az ellenkező eljárás vezetne inkább legnagyobb visszasságokra. Csátár Zsigmond Irányi értelmében nyilatkozik. — A ház a miniszterelnök és az előadó felszólalása után a szakaszt eredeti szerkesztésben elfogadta. A törvényjavaslat többi szakaszai változatlanul elfogadtattak.

A kérvények tárgyalása közben Beöthy Ákos a Rábaszabályozás ügyében beadott kérvényt a kormány figyelmébe ajánlja. — A bizottság a sürgős elintézés indítványozza, mit Pécly Tamás közl. m. megígér.

Végül Kemény Gábor b. földmívelési és kereskedelmi miniszter felol Gyurgyik Gyula és Gaal Jenő interpellációira. Az előre nézve kijelenti, hogy a mennyiben az osztrák bányatörvény magyar fordítása kétségtelenül hiányos, ha egyes konkrét esetek merülnek fel, meg fogja adni a kellő utasítást az eredetinek tekintendő német szöveg értelmében.

Gaal Jenő interpellációjára kijelenti, hogy az ipartörvény revisiója tárgyában a mint a folyamatban levő egyéb sürgős tárgyak engedik, azonnal meg fogja tartani a kiállításba helyezett tanácskozmányt s oly időben fogja [beterjeszteni a javaslatot, hogy az még a jövő országgyűlési ciklus elején tárgyalható legyen.

Gaal Jenő nem tartja a választ a kérdésként fontosságának színvonalán állónak, de azért, mert mégis jó akaratot lát, azt tudomásul veszi. Kemény Gábor sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy Gaal nem adta okát gúncsoló nyilatkozatának, melyért közvetlenül követőleg elismerést is fejezett ki a kormány iránt.

A ház mindkét választ tudomásul veszi. Azzal az ülés 12 órakor véget ért. Holnap a kisbirtokosok földhitelintézetéről [szóló törvényjavaslat tárgyalatik.

KÜLFÖLD.

A francia nemzetgyűlés székelyének Versaillesból Párisba áthelyezése már csak idő kérdése. Holnap a senatus elé terjeszti a kormány a törvényjavaslatot, mely az alkotmány 8. szakaszának megváltoztatása végett a congressus összehívását javasolja. E törvényjavaslatban kimondatik, hogy Versaillesban esakis az elnök-választó s az alkotmány revisiója iránt egybehívott congressusok ülésének ezentul. (Tudni kell, hogy a köztársaság elnökválasztása és az alkotmány revisiója iránt a képviselőház és a kamará külön ülésben nem határozhat, hanem együttes congressusban.)

bitó, tompa, félig éreszakos álom. — Vánkosaim minden reggel nedvesek voltak könyeimtől.

Szásszor le akartam festeni házi gazdám előtt éjszakáim kínjait, de nem tudtam rávenni magam. De pártfogómnak, az orvosnak, csakugyan elmondtam egy alkalommal.

— Oh istenem szegény gyermekem! — kiáltott föl résztvevőleg — erre valóban gondolnom kellett volna!

S az időtől kezdve házi gazdám ajtaja éjente uyitva állott s mi több, mécs világolt az ágyam melletti asztalon.

Megbecsülhetetlen jótétemények reám nézve. A setéség, a képzelt és rémítések s legtermékenyebb műhelye, el volt úzve körömből s a szomszéd szobából kihangzó nyugodt és egyenletes lélekzetvételek is csillapítólag hatottak lelkekre.

Éjeim attól fogva kevésbé voltak kinosak, de mégis csak kinosak voltak azok!

S vigasztalásul mindezekért, egy halvány reménysugár, egy bizonytalan „talán.”

Az orvos [ur, ígéretéhez híven, hetenként meglátogatott. A vasárnapok, mely napokon rendszeren velünk ebédelt, [valódi ünnepnapok voltak rám nézve. Lelkem ilyenkor egészen átmelegült pártfogóm szeretetteljes bánásmódjától s a mi fő: a remény, szegény anyám gyógyulása iránt, is nyert egy-egy kis új tápot.

Legújabb fájdalommal Blánka miatt éreztem. Már hat hosszú hete voltunk távol egymástól: s még mitsem tudtam róla; pedig oly esedkelve kértem, hogy minél gyakrabban írjon. Valjon mi történhetett vele? — tépelődtem folytonosan.

— Ne aggdójjál kincsem, — vigasztalt egyszer vednökm — növéred bizonyára azért feledkezett el rólad egy kissé, mert igen jól van dolga.

Már annyira mégeem haladtam volt a szomorú tapasztalatokban, hogy ezt föl foghassam. Hogy egy testvér azért feledkezhessék meg test-

A „KELET” TÁRCZÁJA.

EGY FIATAL ASSZONY

EMLEKIRATAI.

Elbeszélés.

JNDALI GYULÁTÓL.

III.

(Folytatás.)

Egyedül maradtam.

A nemrég oly boldog gyermeknek, ki néhány hónappal ezelőtt még atyja regéit hallgathatá, anyja keblén alhatott el, nővére körében élhetett: messze elsodorva az egykor enyhe fészék öléből, elszakítva mindazoktól, kiket szeretett, idegen emberek között kelle hajlékot találnia.

Van valami végtelen érelőér a szenvedésben. Mint némely gyümölcs, melynek az őz derére van szüksége, hogy eljusson az érettség fokozatához: ugy az emberi szív is akkor kezd valóban érelődni, mikor hideg fuvalommal lehell rá az élet, a zordon valóság.

Ime, én, ki régi otthonunk meleg légkörében bizonyára nem sokban különbözhettem a csicsérgő kis madárkától, vagy a játszó, szökdecselő evettékében a szellemi fejlettség még nem jutott el az öntudatos gondolkodás, eszmélkedés határához s lelke gondoltan röpkedett a ködös sejtelmek és ösztönök köztélei között: én, mondom, a hét évet alig betöltött kis leányka, a lefolyt gyász- és bánatteljes pár hó alatt, ugyszólván, éveket öregbültem.

A lobogó kérdésben is (a fezkérdés után ez következik), utasítást fog kapni Alekopa-sa, hogy jövőre minden középületre huzassa föla török lobogót. Egy minisztertanácsban határozta ezt, a melyen elhatározott az is, hogy a fő-kormányzó ur kemény dorgatoriumot fog kapni lanyhaságáért. Voltak, kik a minisztertanácsban Aleko pasa visszahívására mellett szavaztak.

Leó pápa ugy látszik csakugyan nem a merev nonpossumus embere, mint elődje volt. Tudjuk, hogy élénk alkudozásban van a német kormányval, s már is közel kilátása van a meg egyezésre, s most az Itálie arról értesít, hogy a pápa lépéseket tett az iránt is, hogy a török kormányval legalább hivatalos összeköttetésbe lépjen. XIII. Leó nem hiába volt diplomata, jól tudja, mily eljárás szolgál jobban az egyház érdekeinek, mely benne tiszteli fejét. A hatalmak szintén helyeslik a pápa a lépését, mert ez az egyetlen mód, mely által Törökország civilizációját bizonyos mértékben előmozdítani lehet.

Az apostoli helyettesek száma fölemeltetik és Konstantinápolyba egy apostoli delegatus fog küldetni pápai ügyvivő cím alatt, a ki bizonyos hivatalos jelleggel lesz felruházva és a török kormányval közvetlenül érintkezik. Természetes, hogy a pápa törekvése sikerének nagy akadályát van, az, hogy a törökországi keresztények közt a szematikusok többségben vannak. A pápa tehát a félig diplomatiái állás létesítése által azt is szeretné elérni, hogy az óhit terjedését Örményország és a Balkán felől a helyeség megakadályozza. — Ausztria-Magyarország, Franciaország, valamint Anglia támogatják a pápát a törekvésében, mert a katolikus befolyás erősödése természetesen az orosz befolyás gyengítését eredményezné.

Az országos gazdasági értekezlet.

Az országos gazdasági értekezlet Székes-fehérvárról délelőtti 10 órakor kezd meg az első gyűlést. A városház nagy terme zsúfolásig megtelt, minden vidék és megye gazdasági egylete képviselve volt. Kenessey Kálmán elnök megnyitotta beszédében körülírta mindazon feladatokat, melyeket a congressusnak megvitatni kell s melyektől függ a gazdasági egylet jobbrafordulata; végül a résztvevők támogatását kérte az elnök. Az értekezlet következőleg alakult meg: Helyettes elnök: Zichy Nándor gróf, jegyzők Máday Izidor, Bonó Géza és dr. Lederer Sándor.

Ezután Zichy Nándor gróf foglalja el az elnöki széket és Kenessey Kálmán megtartja felolvasását azon kérdésre vonatkozólag, hogy:

az amerikai és oroszországi concurrentia folytán beállott gabonár-csökkenés, a tulajdonilag gabonatermelést tűző magyar gazda létezését nyomasztóvá tevén: mi a teendőnk, hogy megállhassunk s úgy az állam, mint a család-fenntartás által reánk rótt kötelességeknek eleget tethessünk?

E kérdésre vonatkozó előadását következő határozati javaslatlal fejezte be:

„A székes-fehérvári országos gazdasági értekezlet kimondja, hogy minden magyar gazdának ugy saját, mint az ország érdekében, kötelességben áll oda törekedni, hogy a gazdaságában a gabona-termelés és állattenyésztés közt, büntetlenül huzamos ideig nem mellőzhető helyes arányt, fokozatosan bár, de lehető arányosan, fokozatosan de lehető gyorsan, beállítsa, a gabonatermelés ro-

vására tetemesen megerősített állattenyésztést erőlyesen felkarolja s e célból gazdasági területének legalább is 50 százalékát (ide értve a kaszálókat, a szálas és gumós takarmánytermő tereket, a mesterséges és természetes legelőket) takarmánytermelésre fordítsa.”

Ezután Tarnóczy Gusztáv hosszabb indokolás után, melyben kiemeli, hogy igazságszolgáltatásunk, adóeljárásunk és a közraktáraknak hiánya a gazdaságnak sokat árt, elnök kétszeri félbeszakítása után a következő javaslatot ajánlja nagy helyeslés közt elfogadásra:

Indítvány.

Tekintve, hogy az amerikai és déloroszországi verseny nyers terményeink árát máris le szállította és előreláthatólag azokat jövőben még inkább fogja nyomni, nem remélhető, hogy a múltnak magas árai jövőben is állandóan elérhetők lesznek;

Tekintve, hogy az 1875. VII. a földadó szabályozásáról szóló t. czikk, a tiszta jövedelem megállapításánál, a 19-ik §-a szerint az 1867—1872-ig terjedő átlag-árakat vette alapul;

Tekintve, hogy ezen 6 év volt az, melynek bősége államháztartásunkat is tövütra vezette a felett, hogy az ezen átlagok alapján megállapítandó tiszta jövedelem nem fog a valóságnak megfelelően;

Kéressék fel az országgyűlés, hogy ezen törvényt akként módosítsa, miszerint a kaphatolandó tiszta jövedelem ezen új tényezőnek figyelembevételével is legyen a valóságnak megfelelően megállapítható.

Dr. Gaal Jenő a következő határozati javaslatot ajánlja az értekezletnek pártolási végett: Mondja ki a gazdasági értekezlet, hogy nyers termelésünk minden egyéb kivánatos műszaki és rendszerbeli javítása mellett első sorban szükséges, hogy kereskedelmi és vasuti tarifa-politikáinknak oly irány adassék, mely legalább remélhetővé teszi, hogy a nyugat-európai fogyasztó államokkal nyers terményeink kivitelének kívánságait és a szállításnak elengedhetlen feltételeit biztosító kereskedelmi és vámszerződés kötéssé.

Elnök: Ezután az ülést d. n. 3 óráig felfüggeszti.

A délutáni ülésen Piller Miksa a következő indítványt terjeszti elő:

„Mintán a takarmánytermékeknek 50% termelése következtében a termelőndő szemes élet csökkenni fog s az alacsony magárak emelkedést nem fognak felmutatni, az értekezlet felszólítandókat tartja az országgyűlést és kormányt, hogy az minden ez idő szerint alkalmas eszközzel, haszon oda: miszerint a magbani uttermelésünk piacot találjon, melyre ez egyedüli ez idő szerinti mód a gazdasági transito árának az osztrák-magyar monarchián keresztül való szállításának megengedése és legalább egy a magyar állam befolyása alatt levő, Magyarországot a külfölddel összekötő vasutvonal megépítése.”

A takarmány-termelés által fokozódott eladandó marha-mennyiség piacára nézve szólítsa fel az értekezlet a kormányt arra, hogy Budapesten a bécsihez hasonló marhavásári rendszabályok létesíttessenek.

Végre pedig mintán Németország az osztrák-magyar monarchia irányában beszüntette a marha bevitelt, a mennyiben ezen beviteli tilalom rendes uton nem volna elhárítható, szólítsa fel az értekezlet a kormányt és az országgyűlést, hogy az osztrák-magyar monarchiában a németországhoz hasonló intézkedések léptessenek

tán szivre találta volna, mely szeretettel dobog fel: hanem mert pompa és fény környézi.

S az orvos ur, a mi nemeslelkű, őnzetlen védangyalunk számára, sehol bár egy halálkefézés, egy rövid üdvözlő szó...

Ime, a legelső levél, melyet életemben kaptam nővéremtől!

Szemeimből sűrűn omlottak a könnyek. Egy néhány nemét a szenvedésnek megízleltem — most már ismertem a csalódást is.

Ez a levél is amaz események közé tartozott, melyek erős hullámmegáppással vittek előre lelkeket, a koránértekezés viráglatán kitérője felé.

Blánka nem öhajtozik sem anyánk után, sem utánam, ő igen elégedett és boldog tud lenni nálunk nélkül is, — ezt egy oly kis lányka is, mint én voltam, tisztán kiolvashatta leveleiből.

Ez idő után tehát, egy-egy jobb perczben, mikor erősebben működött bennem az anyám gyógyulásában vetett remény, elgondoltam magamban: igaz, hogy apa eltávozott tőlünk örökre igaz, hogy Blánka a gazdag grófnőnél jobban érzi magát, mint nálunk érezte: de leszünk mégis ketten, a kik forrón fogjuk szeretni egymást.

Oh, milyen makacsul is ragaszkodik az emberi szív reményeihez! Milyen önmegadólással aluszik a végzetlét, hogy megtartsa, a mi még megtartható!...

Ősz vége felé járt már az idő s elérkezett nyolcadik születésnapom. Egy év előtt e napon születtem apró ajándékokkal s forró ölelésekkel és csókokkal halmozott el s most elgondoltam magamban: milyen gazdag ajándék lenne részemre az, ha védnököm csak azt a hirt hozná: hogy az én édes jó anyám kötelességen van gyógyulva!

(Folytatás köv.)

életbe Oroszország és a keleti tartományok irányában.

Fráter Sándor beadja a következő indítványt:

Mondja ki a congressus, hogy

1. Minden megyében egy gazdasági egylet alakítandó, ha ez önkényi létre nem jönne a kormány utján elrendelendő.

2. Az egyesületek gazdasági kamarai tagokat választanak, mely kamara a gazdaságosság érdekeit képviseli és permanens munkodik.

3. Az egyesületek és kamarák fenntartására bizonyos adó vetendő ki, hasonlólag a kereskedelmi és iparkamarákhoz, a mely adó az állam közgei által szedendő be.

4. Mondassék ki, hogy országos gazdasági congressus évenként tartandó.

5. Mindezen fentebbi pontozatok szerves összefüggésben kidolgozásra egy bizottság küldetik ki ezen congressus kebeléből, mely küldetését dolgozatán ezen congressus berekesztése előtt beadni köteleztetik.

Máday Izidor a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

A magyar gazdasági Székes-Fehérvárról, 1879. június hóban tartott értekezlete kimondja, miszerint

a földmivelés államfenntartó fontosságánál fogva annak emelését országos ügynek tartja, egy a gazdasági jólétét, mint az ezen alapuló ipar és kereskedelem virágzása érdekében.

a földmivelés emelésére az államhatalom közreműködését szükségesnek tartja olyformán, hogy a földmivelés emelésére alkalmas intézkedések kereszttüvelére hivatott állami közgeek és intézmények által tessenak s a társulati intézmények megfelelő fejlesztés és gyámolításban részesüljenek; nevezetesen szükségesnek és már ma foganatosítandónak tartja

egy földmivelés általános felállítását; az országnak külön gazdasági természetű vidékei szerinti kerületekben gazdasági felügyelők és kerületi gazdasági bizottságok szervezését;

kivánatosnak tartja a megyei gazdasági egyesületeknek olyforma újjászervezését, hogy azok működésük főszálat járásokonként létesítendő vidéki gazdasági körök és specias gazdasági ágak előmozdítására hivatott szakegyletek alakítására fellestek.

Egy szép ünnepély Gyéresen.

A gyéresi ev. reformatika hitközségnek f. hó 2-án lélekemelő ünnepélye volt. Az ottani ref. templom megépítésének kétszázados ünnepét ülte. E templomot Gyéres hitközsége 1679-ben építette fel Rhédy Ferenc kolozsvári főkapitány és székegyház főispánja vezetés alatt.

Zathureczky Károly gyéresi, valódi pap és lelkes tanítványát nem mulasztotta el a kedvező alkalmat feleleveníteni az ősek dicső emlékét, azon ösöket, a kik mint mondák: „egyik kezükben karddal, a másik kezükben építő szerszámmal” azon idők mostoha viszonyai között áldozatot hoztak a vallásnak, a vallászabadság eszméjének. Nem retentek vissza a tulajdoni hatalomtól; nem féltek az üldözéstől, lelkiismeretük sugallatát követve egy szebb jövő maradványainak a leginkább közérdekű mozzanatokát következőkben foglaljuk össze: Gamauf Vilmos kolozsmo-nostori főparancsnok nagy gondnal szerkesztett statisztikai előadást tartott az erdélyi székelyek egyletek jelen állásáról.

Az előadás szerint, noha a nagy fontosságú ügy egészen véve még alig van túl a kezdeten, már is föltötte öröndetes haladás mutatkozik akár a személyzet számát, akár az egyletek gyarkorlottságát, akár az anyagban való felszerelést nézzük. A jeles előadást élénken megjelénézték, valamint a századvárosi parancsnoknak Jahn Józsefnek szakszerű értékelését a mászházak rendeltetéséről, hasznáról és költségvetéséről.

Ez 8 órakor az összes egyletek 200 fáklyával nagyszerű szertartást adtak a zászlóanyáknak, kit ez alkalommal dr. Knöpfler országos képviselő és tiszteletbeli főparancsnok üdvözölt.

A zászlóanya férje gr. Teleki G. röviden és talpraesetten fejezte ki halás köszönetét.

A fáklyaszene után, melyen már a vidékről is pár ezer ember vett részt, nagy zeneestély volt a Lénárt-féle kerthelyiségben, hol néhány száz ember folytatta a tegnap megkezdett ismerkedést. Az idő rendkívül kedvező volt s a város és vidék közönsége, valamint kedves vendégeink teljes mértékben élvezhették a ritka és valóban sikerült ünnepélyességeket, a melyekről holnap zárkudósítasomban fogok szólni.

L.

A tűzoltó gyűlés.

— Ünnepélyek és szövetségi gyűlés —

M.-Vásárhely, jun. 2.

Tegnap reggel a választmányi ülésen 23 hazai egylet képviselői igazoltattak; 11 órakor az egyletek két zenekarral a főterem épített nagy dísz-sátor elé vonultak, hol nemsokára a zászlóanya, gróf Teleki Gézáné Bethlen Margit is megjelent a 12 korszakúanyal; aután Kovács r. kath. esperes-plébános és dr. Tolnai ev. ref. lelkész közreműködésével megtörtént a díszes zászló fölszentelése.

A zászló egyik oldalán nehéz fehér, a másikon hasonló vörös selyemből, dusan aranyozva Lipcsében készült. A fölszentelés után föltették rá a zászlóanya ajándékozta nagyjértékű arany és kék szín selyemből készült s aranyal remekül himzett szalagot, mire megtörténtek a szegbverések. Elsőt a főispán királyi őfelsége nevében verte be, aztán következtek a zászlóanya és a számos hatóság és egylet.

A helybeli két dalárda szabatos énekeivel nagyban emelte az ünnepélyt, melyet ablakokból s a főterőről mintegy hater ember nézett. A szegbverések után Lázár Benedek főparancsnok jeles beszéddel adta át a gyönyörű lobogót Szabó József zászlótartónak; a zászlón az egylet jelmondata van: „Csak honszerelmünk lángja oltathatja!” Erre az összes egyletek a díszsátor előtt kitűnően sikerült felvonulást tartottak.

Délben az egyletek parancsnokai Knöpfler-nél voltak ebéden; d. n. ügy órakor a királylággon inneni kerületi tűzoltó szövetség tartotta közgyűlést az Apolló teremben, hol Minorich kolozsvári főparancsnok elnököl. A tanácskozáskból a leginkább közérdekű mozzanatokat következőkben foglaljuk össze: Gamauf Vilmos kolozsmo-nostori főparancsnok nagy gondnal szerkesztett statisztikai előadást tartott az erdélyi székelyek egyletek jelen állásáról.

Az előadás szerint, noha a nagy fontosságú ügy egészen véve még alig van túl a kezdeten, már is föltötte öröndetes haladás mutatkozik akár a személyzet számát, akár az egyletek gyarkorlottságát, akár az anyagban való felszerelést nézzük. A jeles előadást élénken megjelénézték, valamint a századvárosi parancsnoknak Jahn Józsefnek szakszerű értékelését a mászházak rendeltetéséről, hasznáról és költségvetéséről.

Ez 8 órakor az összes egyletek 200 fáklyával nagyszerű szertartást adtak a zászlóanyáknak, kit ez alkalommal dr. Knöpfler országos képviselő és tiszteletbeli főparancsnok üdvözölt.

A zászlóanya férje gr. Teleki G. röviden és talpraesetten fejezte ki halás köszönetét.

A fáklyaszene után, melyen már a vidékről is pár ezer ember vett részt, nagy zeneestély volt a Lénárt-féle kerthelyiségben, hol néhány száz ember folytatta a tegnap megkezdett ismerkedést. Az idő rendkívül kedvező volt s a város és vidék közönsége, valamint kedves vendégeink teljes mértékben élvezhették a ritka és valóban sikerült ünnepélyességeket, a melyekről holnap zárkudósítasomban fogok szólni.

Vezuv s Aetna kitörésel.

Mig Nápolyban a Vezuv — írják az „El-lenör”-nek a főkráterből esendesen lehömpölygő lávájával, mely folyásközben szétágazva, valódi tűzhálózt képez, a leggyönyörűbb s minden képeletet túlhaladó látványt nyújtja a világ minden részéből ide özönlő idegeneknek, kik karavánokban egyesülve, az éjeket többnyire a hegyen — ahogy itt a Vezuvot nevezik — töltik: addig Siciliában az Aetna óriási kitörése rémülettel tölti el a Messinától Cataniáig terjedő vidék, valamint a fárón-tuli Calabria s különösen Reggio és Scilla városok lakóit, tüzet, hamut és sarat lövelvén számos tor-

kából, pusztítva, megsemmisítve mindent maga körül.

E borzasztó kitörésről a távirati uton érkezett híreket a következőkben foghatni össze: Messina, máj. 30. A kitörés borzasztó mérvet ölt. A lávafolyam túlhaladta már Pontepascearót, az országrúti közlekedés megakadt. Sűrű füst- és hamufelhők borítják a látkört.

Catania, máj. 30. Az Aetna kitörése növekedőben van. Ma hamon kívül sűrű gőzök is lövel a rémítő vulkán. Tegnap este öt fényes tűzgolyót vetett föl, melyek a levegőben szétrobbanva, tüzeső alakjában hulltak alá.

Az óriási lávafolyam Randazzo felé vette útját. A vulkánok ágyudörgéshez hasonló bőmbőlése szakadatlan.

Messina, máj. 30. este. Az Aetnának mindinkább növekedő kitörése borzasztó látványt nyújt. A véghetetlen mennyiségben kiakadt hamu az egész szigetre elhat. A láva perczenként egy métert halad és Passapescaronál elvágta a Linguaglossa és Randazzo közti országutat. Moio veszelében van.

A Gazetta di Messina szerint az Aetna aljában levő Biancavilla Randazzo és Castiglione városok közelében új kráterek nyíltak. Sűrű hamufelhők borítják Piedimonté, hol teljes sötétség uralkodik. A lakosság a legnagyobb rémületben van.

A láva az Alcantara folyó felé vevén útját, ennek kiáradása ugyszólván kikerülhetlen.

A láva már csak 9 kilométernyire van Linguaglossa városától.

Silvesztri tanár, kit a kormány a helyszínére küldött, a következőket írja:

A főkráter óriási robajjal nagymennyiségű sarat okádik, mely igen sűrű, sószerű és füstölő. A sár 7-8 méter magasságu oszlopokban tör elő, s itt ott gázakkal telt hólyagokat képezvén, hőmpölyög alá. E sárfolyó már 6 kilométernyit haladt s utjában mindent elpusztít. A földművelők gátokat emelnek ugyan ellene, de a mit nem ér el a sár, azt elpusztítja a tűz s a hamu.

A Reggiből érkezett hírek szerint, a hamueső Calabriába is áthatott. A lég fojtó, az utcai közlekedés lehetetlenné van téve. A hamu tönkre teszi a szőlőket s veteményeket. A hamu eső már 2 nap óta tart.

Attól tartanak, hogy az Aetna legújabb kitörése aligha erősebb nem lesz az 1865-dikiénál. Egyik fő különbsége a szicíliai tűzokádó hegynek az, hogy a partoldalán több nyílás képződött, már százakra megy számuk. Az új nyílások katalan alaknak, és kivált az észak keleti oldalon mutatkoznak, azokból folyvást ömlik a láva, hamu és fekete homok. Kivált Biancavilla, Randazzo és Castiglione fenyegetvén a kitörés által. Az Aetna Európa legmagasabb hegyei közé tartozik. Magassága 3313 méternyi a tenger színe felett. Legnagyobb kráterje mely Empedocles határa által lett hírhedt, ki oda le akart menni, 5 kilométernyire került. Legrégibb idők óta hánysa a tüzet. Az Aetna, mely közvetlen Cataneánál emelkedik fel, három övbe oszlik: az alsó igen termékeny s ott sok lakás található, ezután jön az erdős vidék, többnyire tölgyes, fenyves és gesztenyes. Ezen utóbbi fák közül legnevezetesebb azon óriási gesztenyefa, mely cento cavalli elnevezés alatt ismeretes, melynek körülete 87 méternyi, s melynek árnya alatt 500 lovas fér el, és innét vette elnevezését is. Végre a legfelsőbb a sziklás és havas rész, melynek csúcán nyílik a kráter. A történelem legelőbb is Pythagoras idejében emlékezik az Aetna tűzokádásáról. Lávája Naxos, Hybla és Inessa régi városokat elárasztotta és el is temette. 1183-ban az Aetna tűzokádása Cataneában 15000 embert temetett el. Újabb időkben a legretentőbb kitörésekhez számítják a 1669-dikét, mely egészen felprósította a cataneai kikötőt. Az 1787-diki a hamutesz Malta szigetéig hánysa ki, az 1852-diki 70 napig tartott. A jelen tűzokádás szakadatlanul tart. Az új kráterek egymástól egy-egy mértföldnyi távolságra állanak és háromszögletű képeznek a völgyben 6 mértföldnyire Passapescara felett és 8 mértföldnyire Linguaglossától. A robbanásokat szüntelenül lehet hallani. Egyik, éjen mióta legújabb a tűzokádás kezdődött, roppant magasságra röpültek fel a kráterből óriási tűzgolyók, a levegőben szétpatantak mint röpöntők és lefelé esve tüzeső képeztek.

A sztojkai gyógyfürdő.

A sztojkai gyógyfürdő Szolnok-Dobokamegye magyar-láposi járásában fekszik, a Czibbes hegyláncz folytatását képző „sátor”-hegy ala tgy völgyben, fiatal folyó ültetvényektől dusan körülvéve.

E kitűnő gyógyhatású égvényes-savanyú ásványviz méltán kiállja a versenyt hasonvegyalkatú „hirneves” külföldi ásványvizekkel, nem csak egyes vegyi alkatrészeinek minőségére nézve; de azon szerencsés viszonyra nézve is, melyben a kráterhez egymáshoz a természet által arányosították. És épen ezen szerencsés viszonyban r jlik ezen ásványviz kitűnő gyógyereje; ezen kedvező viszony helyezi más kvalitatív hasonvegyalkatú „hirneves” ásványgyógyvizet felé.

A sztojkai ásványviz dr. Wolff Gyula által a bécsi cs. kir. vegyi laboratoriumban szakértőlem és pontossággal véghezvitt vegyelemzése szerint tartalmaz:

1000 a. r. vízben	
Chlorkaliumot	2. 114
Chlornatriumot	23. 638
Jodnatriumot	0. 0041
Bromauriumot	0. 0306
Szénasavas natront	12. 923
Szénasavas lithiont	0. 070
Szénasavas meszet	7. 453
Szénasavas magnesiát	4. 399
Kovasavat	0. 133
Vaséleget	0. 027
Vilsavat	0. 0048
Szerves anyagot	0. 060
Mángán éleceset	nyoma
Félig kötött szénasavat	11. 593
Szabad szénasavat	15. 945

Az alkatrészek összege = 79. 580

Ismerte ezen vegyi alkatrészek élettani hatását, azon viszonyt, melyben az alkatrészek egymáshoz állnak és a mely kedvező viszony által az alkatrészek gyógyértéke növekedik, tudhatjuk nevezett ásványvíz gyógyhatását; valamint azon kóros bántalmakat is, melyeknél kitűnő gyógyhatást alkalmazzhatjuk.

A sztojkai ásványvíz gyógyhatása első sorban solvens, hajtó sóinak tulajdonítható, melyek elvezető hatásuknál fogva a szervezet kóros terményeit erősen oldják, eltávolítják és azáltal az anyagcsere fokozódására, a normális sejtkezésre, a szervezet élelyülési folyamatára lényegesen befolyanak.

Ezen gyógybefolyást nevezett hatású sok átömlési képességüknek fogva idézik elő. A lélsáral kiürített nagyobb mennyiségű vizet ugyanis: a vérsavójából endosmosis útján vonják ki, mely folyamatnak szükséges következménye a vér vízrészének megkevesedése, az ily módon vízrészétől megfosztott vér visszanyerendő rendes összetételét a szövetekből nedvet és ezzel korterményeket, elfajult sejteket von magához. Ezen körtermények, izadmányok, szétesett sejtek, savgyűlemek ily uton a vérbe jutva nevezett hatású sok endosmosisus képességénél fogva a leirt módon a szervezetből eltávolíthatnak; mi az anyagcsere fokozódását maga után vonja. Nem csak oldó-hajtó hatásában és az ez által létrejövő körtermények felszívására rejlik nevezett ásványvíz gyógyhatása: de lényeges befolyást gyakorol az önszervezet normális táplálkozására is, a mennyiben az emésztő szervek működésének enyhe elősegítése által javítja a vérkészítést.

Ezen ásványvíznek chablonserűen változó gyógyhatásos tulajdonságaiból azon kóros bántalmak, melyeknél kitűnő gyógyhatásként alkalmazhatjuk, önkényűt folynak.

Fényes sikerrel alkalmazható e gyógyvíz, miként azt a tapasztalat évtizedeken át számtalan ízben bebizonyította, a következő kórfolyamatoknál:

1. Agyvérteklórásoknál, különösen ha alhasi bántalmaktól feltételezettek.
2. A gyomor idült hurutos bántalmánál, gyomorgörcs, gyomorgégés, túlságos nyaka-sav képződésnél.
3. Máj- és lépdegánatoknál, melyek a vérteklórásának és pangásának következményei. Az epevezetéknek hurutos váladék-epekövekkel való bedugulása következtében kifejtett sárgaságnál.
4. Szokványos makacs székdugulásnál, a belek puffadásánál, felbőgösödésnél.
5. Haemorrhoidális bántalmaknál.
6. A vesék, húgyhólyag, húgyvese idült hurutos bántalmaknál, húgykővek képződésénél.
7. Máj-bántalmaknál, havivérzési rendellenességeknél. Méhszervnél.
8. Különböző idült idegbajoknál — hypochondriánál — különösen ha ezek másodlagos bajok, alhasi bántalmak következtében jöttek létre.
9. Csúzos, köszvényes, bujkoros bántalmaknál.

Hogy azonban az elősorolt bántalmaknál kellő gyógyhatásként szerepelhessen e kitűnő ásványvíz, szükséges ennek belső használatát fűrdőgyógyomóddal összekötni, mi által nem csak lehetővé válik egygyógyászati alkatrészeinek a bőrtől való netáni felszívódása; de a környi idegek és edények ingerlése által sajátos gyógyhatást fejt ki.

A gyógyvendégek kényelmes ellátásáról — igen mérsékelt ár mellett — a fűrdőfelügyelőség gondoskodik. Épületeit, melyek mintegy 60 szobát foglalnak magukba, gyönyörű park veszi körül, melynek üde levéglője, sétányai igen kellemes nyári tartózkodási helyül teszik e helyet. A fűrdőidény tartamára jó hírnevű zenekart szerződött a fűrdőgondnokság. Táncvizsgák, kirándulások rendeztetnek. A postai közlekedést az alig negyed órányira fekvő Magyar-Lápos nagy község közvetíti, mely jól berendezett gyógytárral bír.

A szenvedő emberiséget akartam e kitűnő gyógyhatású ásványvízre figyelmeztetni, mely gyógyhely gróf Eszterházy István ur ó méltósága derék főördöze Mánász W. buzgalma folytán cél szerű javítások és szépítkezések ment át. Használjuk a hön gyógyfürdőket. Ez is hazafiság.

Schmid,
községi orvos.

NAPIHIREK

Kolozsvár, 1879. jun. 5.

— A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter által állandó gazd, t

dóstitól tiszttel megbizattak: Fogarasmegye területére: az árpási, fogarasi és sárkányi járásban Lázár Jakab, és a törösvári járásban Metian Traján.

— A kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság, Kovács Domokos tordai VI. oszt. adótitkár, a székesújhelyi, Farczádi Albert rendeltetés alatti VII. oszt. adótitkár, a dési, és végre Nagy Pál díjtalan adóhivatali gyakornokot, a tordai adóhivatalhoz VI. oszt. végleges adótitkár nevezte ki.

— Az udvarhelymegyei házi-ipart és iparkutatást terjesztő egyet alapszabályai, a magyar királyi belügyminiszterium által, folyó évi 22,335. szám alatt, a bemutatási záradékkal ellátottak.

— A kolozsvári nyomdász-íjuszó vasárnaphoz egy hét, június 15 én tartja megnyári táncvizsgáját az „Angol királyné” című kerti helyiségben. Belépődíj 1 frt. A legmeglebbebben ajánljuk a derék fiúk e vigalmát a nagyközönség figyelmébe; a sajtó fíradhatatlan munkásai valóban megérdemlik, hogy a nagyközönség a legnagyobb támogatásban részesítse azokat, kik életüket az olombelűs székrenek mellett töltik el, serényen, fíradhatatlanul, csak hogy az emberi szellem vívmányait, a haladás és felvilágosultság nagy eszméit közkinccsá tegyék. A táncvizsgálat kettős zenekarral lesz rendezve s mint mindig: ezúttal is a rokkant és beteg nyomdászokat segélyező alap javára, mely célra fejjűfizetéseket is köszönettel fogad a rendezőség.

— Időjárásunk a legszebb, valóban nyári nappalokkal és éjjelkelledik pár nap óta; ünnep első és második napján délutánonként elszírtá ugyan egy kissé magát az idő s elrontotta a szabadba vgyakozók mulatságát. De azóta ismét gyönyörű meleg, verőfényes nap mosolyg, melyet csak egy-két órára szokott eltakarni egy-egy baragos felleget-csapat, de csak hogy ismét elballagjon tovább. Egyezéssel benne vagyunk az idény kellős közepében, amit fel is használ mind az igaz hazafi és a mint csak teheti siet a szabadba.

— Figyelmeztetés. Az erd. muzeum-egyület régiség- és éremtára f. évi június hó 8-án vasárnap d. e. 10 órakor a közönség látogatásának megnyitattik, s azontul minden vasárnap d. e. 10 órától 1-ig nyitva leend.

— Tűzvész. Ma, jun. 5. d. u. 2 órakor megygült egy isztálló utczájában az indóház közelében; az ok ismeretlen. Az istálló legégett, de a tűz tovább terjedését a tűzoltók szerény munkálkodása meggátolta.

— Amióta a vasút eltérítette Gyalutól az országos közlekedést, azóta az a vidék meglehetősen elvesztette régi élénk forgalmát. Pedig különösen a gyalui csodaszép, vadregényes havasi vidék megérdemelne, hogy rendszeres kirándulási helyévé legyen a kolozsváriaknak; csak egy nap ott, a balzsamos fenyves árnyékában egészen új jászúli a mindennapi egyhangúságban és utcazi porban eltikkadt városit. Ime, most is kínálkozik egy kedves kirándulási alkalom: a gyalui Olvasóegylet vasárnap a gyönyörű várkert fenyvesében nyári táncvizsgát rendez, melyre mint értesülünk, Kolozsvárról is sokan készülődnek. A mulatság d. u. 4 órakor fog kezdődni és a rendezőség mindent elkövetett, hogy a városi vendégek finyásabb kényelmét is kielégítse; jó táncszékhely van készítve, a zenét pedig Pongrácz és Molnár jó zenekara fogja játszani. Szóval igen kedves mulatságban részesülhet, aki vasárnap Gyaluba kirándul.

— Marosvásárhelyről írja levelezőnk: „A reánk nézve nagyon is hátrányosan megváltozott vasuti menetrend 48 órával vetette hátra egész közlekedésünket s például a csütörtöki délután megjelenő „Kelet”-et, a mit eddig pénteken reggel megkaptunk, most szombaton reggel 8 óra után kapjuk; míg eddig alap érkezése után, a jelen esetben pénteken egész nap válaszolhatnánk szombaton reggel 6 órakor már Kolozsvárról volt; most, ha a jelen esetben szombaton 8 órakor írunk, az csak másnap vasárnap 8 órakor indíthatik utnak s megérkezik vasárnap este, a mikor már (ha nem lenne is vasárnap) a kolozsvári lapok mostani megjelenési rendszere mellett, a tudósítás ismét késik 48 óra hosszát, másnap délutánig. Innen Nagy-Szebenbe indulva Kiskapusra ér az ember e te 7 órakor, az ottani indításhoz kell várakozni másnap tíz óráig, tehát 16 óra hosszát; míg az éjjeli menetrend szerint este indulva, reggel ott valánk. Ezek igazán ázsiai állapotok és majdnem mindnyájan magán azok a vén vagy kényes emberek is, kik éjjel utazni nem szeretnek, epedve várják és remélik, hogy az eddigi éjjeli menetrend vissza fog állítani; ellenkező esetben az új menetrend miatt a szekérről és Biasini vagy más gyorsutazási kocsiikkal való utazáshoz leszünk kénytelenek folyamodni, a mely roánk nézve a mostani vasuti összeköttetésnél sokkal előnyösebb volt. A fentebbi körülmények miatt most a tűzoltói ünnepélyről is csak pár szót szólhatok. Reggel 7 óra és negyed óra múlva, már ujjal 48 óráig kéne levelem. A tűzoltói ünnepély briliánsul sikerült. A testvér nemzetiségük szépen voltak képviselve és igen szépen viselkedtek magukat. Hazafias szellemmel toasztaik óriási hatást és nagy szeretettel keltettek. Az Elbai népiünnepélyen két ezer ember vett részt. Az Elba fényárányban uszott. A tűzoltói gyakorlatok oly nagyzerűen sikerültek, hogy az egész közönség s köztük a százasok élénkséggel törték ki. A legnagyobb elismerés és hála köszönet László Benedek dalás és ká-

nás főparancsnoknak és a derék tűzoltóknak. A városi halóság — a mi tűzoltói ünnepélyeken első eset — hivatalosan fogadta és vendégeül tekintett tűzoltóinkat. A zaklató (s látható eredmény nélkül szedett) közvetítást a három ünnepnap alatt senkitől se szedték. A Kolozsvárról érkezett 24 vendégből harmadnap az indulás napján csak 6 ment haza és azok is falragaszban köszönték meg a szívélyes vendégszeretetet. Bővebben közlebbíró.

— A kökösi hid mellett (a brassó-kézdí-vásárhelyi országuton) közlebbíró egy meggylí-kolt idegen szerzetes hulláját találták meg.

— Segesvárt a múlt héten egy ház kijavításánál foglalkozó munkást egy bedűlt fal agyonütötte, egy más munkást pedig vesélyesen megsebesített.

— A gyulafehérvári rom. kath. nagygymnasium ének- és zenekara 1879 évi június hó 5-én a Pranger-féle arenában Poloczky Anna urasszony és Bouráz Ernő helybeli gymn. tanár ur vezetésével a gymn. ének- és zenekarhoz szükséges harmonium beszerzésére hangversenyt rendez. Műsorozat. I. szakasz. 1) „Isten dicsőítése” Beethoven-tól. 2) Overture „Lodoiska” című dalműhez Kreutzer-től. 3) „Repülj fecském ablakra” vegyes kar, népdal. 4) „Aria”, „Czigányok” című dalműből Balfetől. 5) „A legszebb hölgy” Garaitól. 6) „Burscheulust” népdal Slobertől. II. szakasz. 7) „Serenade” hegedű- és zongorára Beethoven-tól. 8) a. Vadszárkány, „Euryanthe” című dalműből Weber-től. b. „Die Kirmes” szászországi népdal Renner József-től. 9) „Wenn ich an dich denke” dal Carthól. 10) „Tarka madár” vegyes kar Mosonyi-tól. 11) „Am schönen Rhein” kerin-gő Fahrbauchtól. 12) „Vig daira fel” Zepperlpolka Palotás-tól. Belépődíjak: Tánclászek (5 első sor) 1 frt. Zártszék 60 kr. Földszint 40 kr. Deák- és katonajegy örm. lefelé 25 kr. Felüliszékek közönségtől fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Csiki Antal ur kereskedésében, este a pénztárnál. Kezdet 8 órakor.

— Tisza Kálmán az utolsó padban. Tegnapelőtt délután a budapesti jogi egyetemen híre támadt, hogy Tisza Kálmán az első számú tanteremben hallgatja a jogtudományi vizsgálatot. Valóban ott ült az utolsó padban, simogatva ősz szakállát, hallgatta, mennyit tud a fia, a ki más két közönséges hallgatóval — izzadtott.

— A laposnyaki szerencsétlenség-ről a következőket írják: Május 23-án délután felhőszakadás következtében — két órán keresztül Szegedhez hasonló árvíz lepte el a laposnyaki patak által a 124 számból álló Laposnyak községet. (Hunyadmegye.) Az árvízről csak 12 gazda, kik dombozabb helyeken laktak, menekültek meg, a többi oly arányban, a mely közel vagy távol laktak a pataktól, a szerint károsította a borzasztó árvíz. A mint az őregbélakosok mondták, volt, jelezett 60 évvel ebből hasonló árvíz. Akkor a patak medrétől számítva 1 öl 2 láb magas volt a víz, de jelenben 1 lábval annál is magasabb. Képzeltetni, mily látvány lehetett, midőn holt embereket, (előző csak kettőből van tudomás) élő és dögölt állatokat, továbbá kukuricza kasokat tele kukuriczával, egész házakat, csűröket, 5—8 öl hosszú, 15—20 hüvelyknyi vastag fákat, némelyiket tövéből kitépve, rohamosan sodort az árvíz s a mi útjában állott, azt össze-visz-sza rombolta. Az urasági és az országút mellett lévő vendégfogadónak nagy színjelt, mely 16 öl hosszú, 8 öl széles, 2 öl magas és 2 láb vastag kemény kőfalból van építve, a rohamos árvíz, mely oldalba találta, egy órai ellentállás után le-rombolta, a köveket egy részét, egy a farsze-rit, valamint a színben lévő 6 löresű járgányos cséplőgépet, kukuricza morzsolót, szeszkavágó gépeket, tisztító, szelelő rostákat, hintót, löszekereket, ökröszekereket, ekéket, hordókat, kádakat és sok egyéb gazdasági eszközöket úgy szét hordta az országúton keresztül, hogy egy részét a me-zőn az eltiport buza-, árpa- és kukuricza földek-ken hagyta, más részét a Marosba vitte. Legré-mitőbb állapotban volt a vendéglősné, Mising asz-szony, midőn a vendégszobába s konyhakamrába bedölt 4 láb magasságu vízből 4 kis gyerme-kével (a legnagyobb 8 éves) egy ablakpárkányá-ra menekült. Oda vitte négy gyermekét is és a víz által hozott darab deszkával védte magát, hogy az ellenkező ájtón és ablakokon besodort fák le ne üssék. — Egy óra hosszát a legnagyobb félelemben volt, szeme láttára a hatalmas szín összeomlott, s már a vendégfogadó összeomlásától tartott, midőn megmentették. Szintoly borzasztó helyzetben volt földbírók Lázár Pál Oszkár urnak fia, László, kinek csak annyi ideje maradt, hogy a kocsiával a víz árában lévő istállóból 6 lovat kihozhataik (egy lovat a víz elsodort) az-után magasabb helyre a kuthátnégy menekült s ott vola 2 óráig övíg erő hideg vízben, a mig megmenteni lehetett. Az uri lakház hét szobáj-ban és 1 láb magasságu víz folyt keresztül, mi a pinceszől jött fel, mivel a lakházba járó főtűt oly hirtelens oly sikeresen tudták betömni ruhane-művel, hogy ottan az árvíz be nem hatolhatott. A kár sok ezer frt.

— Az andródi határhoz tartozó egyik pusztán m. hó végén a juhászok a nagy zivatar elől egy nagyobb épület pitvarába menekültek. Egyszerre a villám közéjük ütött. Épen a pitvar közepén álló kis fiút érte s rajta végigszaladt, 1.88 méter.

megpörzsölve ruháját, haját, fülét és két karját. A kis fiú elbukott s mindenki holtak hitté. De mily nagy volt a meglepetés, mikor másfél óra letele után a gyerek felnyitotta szemét és talpra állott. Azóta sincs semmi baja, de sőt nem is emlékszik semmire vissza.

— Patti Adelina a Gaité színházhoz van szerződötve Nicoloinival. De Caux marquis, kitől törvényesen el van választva, a francia törvény értelmében fellépett e szerződötés ellen, okulhoz-ván fel, hogy az ő becsületének megsértése az, ha volt neje az ő honfitársai előtt szeretőjével nyilvánosan megjelenik. Az ügyből egy kis bot-rányt várnak.

— A romániai fejedelemséggel kötött kereskedelmi egyezmény (1876. évi XIX. t. cz.) 24. §-ának megfelelőleg Romániában az ipar és kereskedelmi védjegyekről szóló törvény alkotát-ván, ezen törvény folyó évi május hó 27-dikén lépett hatályba és 28. §-e értelmében mind-azon osztrák-magyar termelők, iparosok és ke-reskedők, kik valamely védjegyre Romániá-ban kizárólagos jogot szeretni kívánnak, kö-telesek az illető védjegyet a törvény hatályba lépte napjától számítandó három hé alatt a bu-karesti kereskedelmi törvényszéknél bejegyeztetni. Mírók az érdekelt felek oly megjegyzéssel érte-sítetnek, hogy a védjegyekről a szükséges utasi-tással alólírt kereskedelmi és iparkamara szívesen szolgál és az illető törvény irodájában megtekin-tethető. A kereskedelmi és iparkamara Kolozsvárrt, jun. 4-én 1879.

— Elnyelte a hamis pénzt. Fried-mann Jakab, mesterségénél fogva tímár, tegnap-előtt a városligeti tüzitőren egy kofától szent János kenyeret vásárolt. A kofa csak aztán vette észre, hogy hamis jegyforintból adott vissza, a midőn Friedman már eltávozott. A megcsalt asz-szony lármájára még a tettest uton érték, de ez az összeszódulás közben a nála levő hamis ban-kókat elnyelte. A mire Beiml rendőrbizos aszín-helyre jött, nála csupán 25 frt jó bankó találta-tott. Természetes, hogy most már ő adja ki ma-gát megcsalatlottnak, mert a rendőrség elé állít-va, azt mondja, hogy nála több hamis pénz nem volt és azt ő is úgy kapta. Az ügyészség elé állí-tatik.

— A párisi opera június 7-diki ünne-pélye iránt Párisban rendkívüli érdeklődés nyíl-vánul. Vasárnap reggel 9 órakor kezdtek meg a jegyek elárúsítását és néhány óra alatt a száz meg ötven francos jegyek egytől-egyig elkeltek. Az el-ső és másodemeleti páholyok, melyeket a Figaro szerkesztősége árúsított el, már szombaton el-keltek. A rue Scribaben, a hol a jegyeket árul-ták, reggel 9 órakor a liberális inasok hosszú so-ra leste a pénztár megnyitását. Most már csak földszinti álló és negyedik emeleti ülőhelyek kap-hatók, melyek 40 francot adhatnak.

— Giskra végperczel. Giskra életéről már a múlt kedden lemondtak orvosai, mert be-látták, hogy már halasztani sem lehet a halált, sem gyógyszer sem a természet nem segíthet már rajta. Izgékony természete még a legválságosabb körülmények között sem tagadta meg magát. Mindig izgott-mozgott, pedig nyugalomra volt szüksége, ha ezt teszi, még néhány hétig élhe-tett volna. Az emléje az utolsó időben mindig zavart volt, világosabb perceit újságolvasással töltötte. Még a legutolsó napon is politizált, pe-dig annyira ki volt merülve, hogy egy tökéletes halálához hasonlított. Igaz, hogy ekkor már ö-nkivüli állapotban volt. — „Bulgáriát most felsza-badtíják.” — mondá legutolsó órái egyikében — „majd meglátjuk, miként teljesíti Battenberg misszióját.” — Majd miniszternek tartotta magát, — s ilyenkor rettenetes dühvel kiálta környezete-nék: „El kell utaznom azonnal, bolgár minisz-terek neveztek ki, szolgálatára akarok állani ha-zámmak.” Ilyenkor aután rendszabályokat állí-tott fel, melyeket ott életbe fog léptetni, álmo-dozott jövőről, mindenről, s a másik pillanatban ismét elalélt. Halála napján nyugodtabban aludt, mint rendesen. „Jobban vagyok mondá, — de soká még sem viszem már”. Délután megint elvesztette eszméletét, délután azonban ismét ma-gához tért, de már ekkor nem tudta magát meg-értetni környezetével. Kezét homlokára illesztet-te s dicitőzni akart, — mondott is egy hosszú beszédet, de nem értette meg senki. Ez volt a nagy szónok utolsó szónoklata. Folytonosan ges-ticulált mellé, épen úgy, mint életében tevő. Egy óra hosszát dicitőzött és gesticulált így, hátraha-nyatolt — és befejezte mondkáját a szavakkal: — „már készen vagyok!” s meghalt.

— W. L. Garrison meghalt New-York-ban, 75 éves korában. Ő volt az, ki a rabszolgaság eltörlését Amerikában először megpendítette s arra több társulatot is alakított s egész éle-tét át csak azért küzdött. E célból szerkesztette a „Liberator” című hirlapot 37 éven át. Ez ügy miatt sokszor volt vesélyben, de so-ha sem tágitott. Gyermekkorában cipészinas volt; több a nyomdászatot tanulta s írni kezdett a lapokra.

— Elgázolt ozethal. „La Fabret” gő-zös Zanzibárból Mayosse felé menve, márczius 20-án d. u. 4 óra tájban egy csethállal üdűdött ösz-sze. A hajónak nagyobb baja nem történt, de a hal annyira megsebesült, hogy pár percz múlva kiment. A csethal hossza 9.50 méter volt, feje 1.88 méter.

— Az Aetna kitörései folyást tartanak. A láva 9 ményire terjedt már Lingvaglossától, s újabb kraterekből ömlik fenyegetve több hely-séget. A lávafolyam elérte az Alcantara folyót, megsemmisítette Mojo falut és Basellot fenye-geti. — Számos falusi ház el van pusztítva. — hamu eső megszűnt, de a földalatti robaj növe-kedett. Az aratás nagyobbrészt meg van semmi-sítva.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz f. évi május hó 1-től május 31-ig beérkezett jelentések szerint a vetések állapota az erdélyi részeken következő:

Szeben megye. Téli vetemények, különö-sen a rozs, szép fejlődést mutatnak. Tavaszik szíre igen szépen állanak, ugy a kapás, mint a kerti vetemények.

Szilágymegye. Őszi vetések jól állanak. A sárga szín róluk enyészni kezd. Tavaszik fej-lődésnek indultak.

Szolnok-Doboka megye. Őszi ve-tés, jelesen a buza, nagyon megritkult. — Sok-helyt a rozsda megtámadta. — Kukorica még ritka helyen kelt ki. — Takarmánytermés bő-ven van.

Torda-Aranyosmegye. Őszi tiszta bu-zavetések nagyrésze gyenge és sárga. Rozsda is uralkodik bennük. Kevés őszi tiszta buzavetés-hez van kilátás. Kalásztot tavaszi vetések isgyen-gő. Korai tengeri vetések kelnek ugyan, de a kapálás nem vette kezdetét. Szénatermés gyenge. Konyhavetemények szépek.

Udvarhelymegye. Őszi vetések elég jól fejlődnek. Némely helyen a szől rontott azokon. Tavaszi vetés még most sincs bevégezve. Napon-tai szelek kiszáritották a földet. Dér volt legköze-lebb. Gabonaféléknek nem, csakis a gyümölcsö-söknek ártott.

A „KELET” magán távirata.

Feladatott Budapesten jun. 5. 11 ó. — p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra jun. 5. 11 ó. 15 p. d. u.

Az utolsó orosz csapat július hó 26-ikára van Burgasba rendelve hajóra.

A czár az aranymenyegzőre nem megy Berlinbe Paulowna hercegnő életveszélye miatt.

Dondukoff felszólítja Szerbiát, hogy a határszáll területeket a ber-lini szerződés értelmében Bulgáriá-nak rögtön adja át. A szerb minisz-tertanács engedett.

A ruméllai kormány megalakult, Vitális lett a hadügyér, Schmidt a pénzügyér, a többi miniszter szüle-tett bolgár.

Érték- és váltófolyam.

1879. június 4.

Magyar aranyjáradék	95 50.
„ kincstári utalv. 1 kibocsát	—
„ „ 2 „	118 50.
„ keleti-vasut elsőbőség 2 „	84 50.
„ állami kötvény 1876 év	74 75.
„ vasuti kölcsön	111.—
„ földterhermentesítési kötvény	85 75.
temesi „	84.—
erdélyi „	83 75.
horv. slavon „	89 50.
Magy. szőlődezmá váltáság „	87 10.
oszt. egységes államadósság papírban	68 40.
„ „ ezüstben	70 90.
„ aranyjáradék	79 65.
1860. államsorsjegy	127 20.
Oszt. nemzeti bank részvény	8 30.
„ hitelrészvény	269 70.
magyar. hitelbank	255 75.
Ezüst „	—
Cs. k. arany	5 48.
Napoleon d'or	9 26.
Német birod. mark	57.—
London	116 05.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békósy Károly.

P. Szathmáry Károly, „Az emberi mivélődés története” füzetei megérkez-vén, előfizetőink kéretnek azokat átvenni. Egy-egy füzet ára 30 kr.

Stein János,
könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

21 s—5) (287—300)
Elsinger M. J.
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse.
WASSERDICHTER
ZELSTOPE
DECKTUCHER
REGENMÄNTER
Wienerberg-Landgut-Fabriksgesellschaft
M. J. ELSINGER & SÖHNE WIEN.
NEUBAU-ZOLLERGASSE 2
NEUBAU-ZOLLERGASSE 2

Perlmoosi Portland
Cement 100 kiló 7 frt.
Kufsteini hydraulikus
mész 100 kiló 4 frt.
egész hordó vételnél készfizeset mellett.
DITTRICH SÁMUEL
vas- és fűszer üzletében
Kolozsvárt.
(136) (24—*)

színezett ábrák után, mert hisz az egyedüli hatás a színek összeállításá-
ban van, arra birt egy nevezetes bécsi kiadót hogy **Stadlin E.**
festésszel, a ki **Makart János** kívánságára, s közvetlen vezetése
mellett a jelmezek művészi feldíszítésével volt megbízva, összekötöttésbe
lépjen hogy a fönnetbi Albumot kiadhassa. Mindenki a ki tudja mily
páratlan tehetséggel felelt meg **Stadlin** feladatának, c ák benne jelöl-
heti meg amaz alkalmas férfit, ki egyedül képes **valódi hű** ábrát
nyújtani, mert kezdet óta foglalkozott a legkisebb részletekig a nagy
s oly fényesen sikerült művel.

Neve kezeskedik a tökéletes művészi kivitelről is.

Az ünnepi menet Chromo-lythographikailag sokszorozva 40 lapon
fog megjelenni, a csoportok mind természet után festvők a jelesebb
egyének arcképeileg vannak feltüntetve.

Minden füzet 4 lapból fog állani, ára ily füzetnek 3 frt. lesz.

Megrendelhető **Kolozsvárt Stein János** könyv- és zenemű-
kereskedésében.

➡ Kevés példány érkezvén, t. vevőink
kéretnek az első füzet megtekinthetése végett
magokat előjegyeztetni. ➡

Stein János könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.

➡ Kiadásunkban megjelent művek :

Maros-Vásárhelyt **Csiki Lajos**. N.-Enye-
den **Wokal János**. Déván **Luzatto Ig-
nác**. Tordán **Szentpéteri és társa**
könyvkereskedésében kaphatók.

Nyújtuk a szerencsének jobbunkat
400,000 márka

Önyereményt ígér kedreű esetben a **legújabb nagy pénzsorsjáték**, mely a magas
kormány által jóváhagyott és biztosított.

Ezme újabb játék-tervezet elknyös. berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása
alatt 7 sorolásban **44,000** nyereménynek kell bizon történni, ezek között vannak főnyere-
mények esetlegese 400,000 r. márka illetőleg

1 nyer. á m. 250,000	5 nyer. á m. 25,000	71 nyer. á m. 3000
1 nyer. á m. 150,000	2 nyer. á m. 20,000	217 nyer. á m. 2000
1 nyer. á m. 100,000	12 nyer. á m. 15,000	531 nyer. á m. 1000
1 nyer. á m. 60,000	1 nyer. á m. 12,000	673 nyer. á m. 500
1 nyer. á m. 40,000	24 nyer. á m. 10,000	950 nyer. á m. 300
2 nyer. á m. 40,000	5 nyer. á m. 8000	24750 nyer. á m. 133
2 nyer. á m. 30,000	54 nyer. á m. 6000	stb.

A nyereményhúzások természetesen hivatalosan meg vannak állapítva s már jelen év
június 11 és 12-dikére van meghatározva, melyhez

1 egész ered. sorsj. ára csak 6 már. v. 3½ frt — kr. o. é.
1 fél ered. sorsj. ára csak 3 már. v. 1¾ frt — kr. o. é.
1 negyed ered. sorsj. ára csak 1½ már. v. — frt 90 kr. o. é.

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése, postautoni fizetés vagy az
összeg utánvétele mellett a legelőkelőbb hivatalos terjesztetnek, mindenki az állam
csizmerével ellátott **eredeti sorsjegyet** töltünk saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékelteknek s minden
húzás után érdekelt feleknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási listátromot.

A kiadások mindig pontosan s az állam jóállása mellett történnék s egyenes
beküldés, vagy az érdekelt kívánat ra összeküldésünkkel fogva Ausztria minden nagyobb
pénzpiacra is terjesztethetik.

Csoportosunk mindig a szerencse kegyeltje volt s a számos többi jelentékeny nyere-
mények között gyakran az első főnyereménynek is örvendett, mely az illető érdekelt félnek
egyenesen ki is fizetett.

Egy ily, a **legszelebb alapokra** (tekintett vállalatnál, előreláthatólag minde-
nyütt a legelőkelőbb részvére lehet bizon számítani, s ez oknál fogva kérjük, hogy minden
megbízásoknál elgét tetheti képeket lehessünk, hozzáunk a megrendeléseket minél előbb
beküldeni.

KAUFMANN és SIMON,
(200) bank- és váltó-üzlete Hamburgban. (6—6)
Mindennemű államkötvények, vasuti részvények és hitelorsjegyek bevásárlása és eladása.
U. i. Eszenvel közzéteintket nyilvánítjuk, a régebbi idők óta megajándékozott bizalo-
mért, s midőn eme újabb sorsjáték kezdetével részvételre felhívók, ezenul is igyekezni fo-
gunk, állandó, pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által igen tisztelt érdekelt feleink teljes
megelőgedését kiérdemelnünk. A fentebbiek.

(61) (5—12)
9
goldene Medaillen und
Ehren-Diplome.
Nur echt.
wenn die Etiquette eines jeden Topfes
nebenstehenden Namenszug in blauer
Farbe trägt.
Liebig Company's Fleisch-Extract
aus FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).
Central-Dépôt der Compagnie Liebig für Oesterreich-Ungarn
C A R L L I E B I G
k. k. österr. Hoflieferanten
WIEN, I. Wollzeile 9.
Goldene Medaillen und
Ehren-Diplome.
Kapható Kolozsvárt **CSIKY IMRE**
kereskedésében.

Stein János
könyvkereskedése Kolozsvárt.

BÉCS város ünnepi menete
1879 április 27-dikén
hodolatul ő Felségeik ezüst menyegzőjére.
Vázolta
Makart János tanár
természet után festette **Stadlin E. festész**, az új cs. kir. udvari
színház jelmezruha-tárnoka.

Az eddigi, a nevezetes ünnepi menetnek az ünnepély előtt megjelent
mutatványai tudvalevőleg a színezet hiányában vannak. Az általános óhaj

Vizsgálatok alkalmával
kiosztatni szokott
JUTALOMKÖNYVEK
u. m. ifjusági iratok, képes könyvek, ima-
könyvek, diszkiadások, atlaszok,
földgolyók sat.
legnagyobb választékban és előnyös
feltételek mellett kaphatók
Kolozsvárt **Stein János** könyv- és
zeneműkereskedésében.
➡ Jegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

STEIN JÁNOS
m. k. egyetemi könyvnyomdász Kolozsvárt,
ajánlja a kolozsvári ev. ref. főtanodának, általa már évtizedeken át kezelt
KÖNYV- ÉS KÖNYOMDÁJÁT,
a melynek helyiségei a legutóbbi időben tetemesen megbővitve és a munka eszközei a kor igényeinek megfelelőleg, tökéletesítve és szaporítva vannak.

A használandó betűk a jelenleg divó legmodernebb minták szerint öntvők, a **könyomdát** kiténő metsző kezeli. A **nyomdai munkák** kiállításához szükségelt anyagok a legjobb
és legolcsóbb forrásokból erednek.

PAPÍR GYÁRI ÁRBAN SZAMITTATIK.

Munkát minden időben, még éjjel is elvállal és a leggyorsabban s a legjutányosabban eszközöl.

A gépek elegendősége, valamint a munkaerők teljes száma teszi lehetővé, hogy minden

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI MUNKÁT

határozott időre, tisztán, ízléssel s oly olcsó árban képes előállítani, hogy e nembn bármely hazai nyomdával versenyezhet.

Mindenemű és nyelvű **könyvek**, bármiféle **rovatos ívek**, **körlevelek**, **árjegyzékek**, **számlák**, **nász**, **gyász** és **vigalmi jelentések**, **névjegyek**, **meghívó-jegyek**,
tánczrendek, **gyógyszertári-jelzetek**, **bor**, **rozsolis** és más **vignettek**, **újévi** és más **alkalmi üdvözlöttek**, **baromutlevelek**, **vásárczédulák**, **hirdetmények**, bármí nagyságu
falragaszok, szóval minden e szakba vágó munkák **ízletes kiállítását** elvállalja.

➡ Különösen a kir. törvényszékek, megyei- s városi hatóságok és a községi előljáróságok figyelmét bátor arra felhívni, hogy a hivatali szükség-
letekre megkívántató nyomtatványok gyors kiállítására s legolcsóbb árszámítására különös súlyt fektet.

Előleges költségvetéssel is készséggel szolgál, a gyakrabban előforduló s törvényszerű mintázatok birtokában lévén.

➡ A gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló 1877. XX. t. cikk életbeléptetése tárgyában a m. kir. belügyminister ur által az
arvaszékek részére kibocsátott ügyrendben előforduló nyomtatványokból —
melyekből készletet tart — **kismennyiségben konyoz számra** is jutányos árban szolgál.

1879.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.